

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

w sprawie

poselskich projektów ustaw zawartych w drukach MK-020-313/6 i MK- 020-355/16 o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw

Ochotnicze Straże Pożarne funkcjonują jako dobrowolne stowarzyszenia osób fizycznych. Członkowie OSP (druhowie) działają co do zasady nieodpłatnie. Są niezmiernie ważnym elementem wsparcia samorządów w walce z żywiołami oraz różnego rodzaju klęskami i zagrożeniami. OSP mają także wielkie znaczenie w kultywowaniu tradycji, budowy więzi społecznych oraz tożsamości społeczeństw obszarów wiejskich. Wprowadzone w 1991 roku przepisy dopuszczające możliwość wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za udział w szkoleniach lub akcjach gaśniczych wynikał głównie z faktu, iż część strażaków, po zmianach ustrojowych w Polsce, podjęła pracę w prywatnych firmach, które nie były zainteresowane obowiązkowym zwalnianiem z pracy zawodowej w przypadku udziału pracownika – strażaka ochotnika w akcjach gaśniczych lub szkoleniach.

Poselska inicjatywa wprowadzenia dodatków do emerytur nie jest nowym przedsięwzięciem. W przeszłości były już podobne inicjatywy, które nigdy nie zostały wprowadzone w życie z uwagi na ograniczenia budżetu Państwa. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej zawsze był przychylny projektom korzystnym dla strażaków ochotników. Podobnie jest i tym razem w odniesieniu do przedłożonych projektów. Zwracamy jednak uwagę, że fakt powiązania uprawnień emerytalnych z czynnym uczestnictwem w akcjach jednostek OSP, może uruchomić niezdrową rywalizację pomiędzy druhami o możliwość udziału w akcjach gaśniczych. Dobrze i aktywnie funkcjonująca OSP, przy dobrej profilaktyce, nie przedkłada się na ilość zdarzeń, ale związana jest z gotowością, dobrym wyszkoleniem i wyposażeniem. Aktywność czynnego strażaka ochotnika wyraża się przede wszystkim w dyspozycyjności i gotowości do niesienia pomocy. To z kolei wymaga od niego dobrego zdrowia i kondycji popartych badaniami i zaświadczeniami, wyszkolenia taktycznego i bojowego, które wiąże się z nakładami czasu i poczuciem wypełniania misji. Należy zatem zastosować zupełnie inne mierniki uzasadniające przyznanie świadczenia.

Projekty ustaw wprowadzają także nowy i kosztowny obowiązek dla administracji samorządowej, - co w uzasadnieniach projektów ustaw pominięto. W czasie gdy planowane są uproszczenia w zakresie przechowywania pracowniczej dokumentacji kadrowej (10 lat archiwizacji dokumentacji), to propozycje ustawodawcze idą zupełnie w drugą stronę. Proponowany system spowoduje, że przez okres całego zawodowego życia strażaka gmina będzie gromadzić informacje dotyczące udziału członka OSP w akcjach ratunkowo- gaśniczych i prowadzić indywidualne karty jego rocznej aktywności. Liczba osób w gminie podlegających ocenie wyniesie od kilkudziesięciu do nawet kilkuset, - w zależności od wielkości gminy i liczby jednostek OSP. Rozpatrzyć zatem należy inne, mniej kosztowne i mniej biurokratyczne rozwiązania, będące podstawą przyznawania świadczeń. Mogą to być np. książeczki (karty) aktywności potwierdzane corocznie. Powinno się także rozważyć system ewidencji prowadzony przez właściwe Komendy Państwowych Jednostek Straży Pożarnej, sprawujących merytoryczny nadzór nad akcjami OSP. To na podstawie comiesięcznych potwierdzeń udziału druhow w akcjach – sporządzanych przez Komendy, gminy dokonują wypłaty ekwiwalentów.

Biorąc powyższe argumenty pod uwagę: Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej opiniuje oba projekty ustaw pozytywnie w zakresie dodatkowych uprawnień emerytalnych dla strażaków ochotników, natomiast negatywnie w zakresie proponowanej metodologii i zakresu czynności administracyjnych poprzedzających ich przyznanie.

Poznań, dnia 14 listopada 2016 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Olszewski

Otrzymują:
Kancelaria Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego